

4. *Support to the implementation of the judicial reform in Ukraine*. (2016). Council of Europe. Retrieved from: <https://www.coe.int/en/web/cdcj/co-operation-projects/judicial-reform-ukraine>. [in English].
5. Drok, H. M. (2016). Stratehichni napriamy reformuvannya sudoustroiu i sudochynstva v suchasnykh yevrointehratsiinykh umovakh. [Strategic directions of reforming the judiciary and the judiciary in modern European integration conditions]. In *Pravovi ta instytutsiini mekhanizmy zabezpechennia rozvytku derzhavy ta prava v umovakh yevrointehratsii: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (20 travnia 2016 r., m. Odesa)*. Odesa: Yurydychna literatura. 299-301. <https://newjustice.org.ua/uk/lib/doslidzhennya-ta-zviti/> [in Ukrainian].
6. *Doslidzhennya ta zvity*. [Research and Reports]. USAID New Justice Program. Retrieved from: <https://newjustice.org.ua/uk/lib/doslidzhennya-ta-zviti/>. [in Ukrainian].
7. Volianska, O. V. & Pidkurkova, I. V. (2018). Dovira do sudu yak chynnyk doviry do publichnoi vlady: mizhnarodnyi ta natsionalnyi vymiry. [Trust in the court as a factor of trust in public authorities: international and national dimensions]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu Yurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho. Seriya: Politolohiia*, 2, 151-165. [in Ukrainian].
8. Ovsiannikova, O. (2016). Profesiina etyka suddiv ta pratsivnykiv sudu yak chynnyk, shcho vplyvaie na formuvannya hromadskoi dumky. [Professional ethics of judges and court employees as a factor influencing the formation of public opinion]. *Pidpriemnystvo, hospodarstvo i pravo*, 8, 196-200. [in Ukrainian].
9. Kobak, M. V. (2016). Vidnovlennia doviry suspilstva do sudu yak neobkhidna umova reformuvannya sudoustroiu. [Restoration of public confidence in the court as a necessary condition for reforming the judiciary.]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya: Yurydychni nauky*, 2 (3), 76-78. [in Ukrainian].
10. Zapara, S. I. (2015). Poniattia mediatsii ta osoblyvosti yii stanovlennia v Ukraini ta sviti. [The concept of mediation and features of its formation in Ukraine and the world]. *Porivnialno-analitychne pravo*, 3, 83-85. [in Ukrainian].
11. Polishchuk, M. Ya. (2014). Poniattia mediatsii yak alternatyvnoho metodu vyrishennia sporiv. [The concept of mediation as an alternative method of dispute resolution]. *Derzhava i pravo. Yurydychni i politychni nauky*, 65, 134-139. [in Ukrainian].
12. Krasilovska, Z. (2013). Teoretychni osnovy mediatsii yak alternatyvnoho sposobu vyrishennia sporiv: poniattia, vydy, pryntsyipy. [Theoretical foundations of mediation as an alternative way of resolving disputes: concepts, types, principles.]. *Aktualni problemy derzhavnogo upravlinnia*, 3, 10-13. [in Ukrainian].
13. Nolan-Haley, J. (2012). Mediation: The new arbitration. *Harvard Negotiation Law Review*. 17(61). 61-95. [in English].
14. Zhorzholiani, L. (2017). Advantages of Resolution of Civil Disputes through Judicial Mediation over Litigation. *TSU Journal of Law*, 1, 151-171. [in English].
15. Sobczak, E. (2016). Mediacja w sporach pracowniczych w kontekście zarządzania przedsiębiorstwem. In *Wiedza społeczno – ekonomiczna i prawna motorem rozwoju gospodarki: monografia. Omnibuss*, 128-148. [in Polish].
16. Konoshenko, N. V. (2016). Medyatsiia v semeinom prave. [Mediation in family law.]. *Myr na porohe peremen: Ekonomyka. Upravlenye. Pravo*, 201-205. [in Russian].
17. Skrobotowicz, G. A. (2012). Zalety mediacji karnej. *Prokuratura i Prawo*. 2. 128-145. [in Polish].
18. Mohamad, M. A. S., & Kamarudin, A.R. (2015). Mediation as an effective tool for resolving sport disputes. *International Journal of Business, Economics and Law*, 7(4), 81-85. [in English].
19. Costa e Silva, A. M. (2012). Education, citizenship and mediation. *Citizenship, Social and Economics Education*. 1(11). S. 2-10. [in English].
20. *The Impact of CEPEJ Guidelines on Civil, Family, Penal and Administrative Mediation*. (2018). European Commission for the Efficiency of Justice. Retrieved from: <https://rm.coe.int/report-on-the-impact-of-cepej-guidelines-on-civil-family-penal-nd-admi/16808c400e>. [in English].

Стаття надійшла до редакції: 21.12.2019

УДК 342.951

Гайченко Андрій Віталійович,
аспірант Науково-дослідного інституту публічного права
callcentre@minjust.gov.ua

СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ І РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ

В даній науковій статті розкрито систему державних органів, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів.

Відзначено, що здійснення Міністерством юстиції України організації примусового виконання рішень та контролю за ним напряму пов'язано з його статусом як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань організації примусового виконання рішень, його роллю як

елемента апарату держави в забезпеченні та реалізації прав і свобод людини.

Департамент Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України складається з: управління розгляду звернень та організації роботи; управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень; відділу примусового виконання рішень; відділу аналітично-статистичного забезпечення та контролю за реалізацією арештованого майна; відділу адміністрування; відділу правового забезпечення.

Аргументовано необхідність здійснення наступних реорганізаційних перетворень в структурі Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. Управління розгляду звернень та організації роботи Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України реорганізувати та утворити Управління розгляду звернень та організації роботи повинно вивчати та давати відповіді звернень фізичних і юридичних осіб, публічної адміністрації в межах компетенції Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень та за реалізацією арештованого майна. Безпосередньо сам відділ вбачається назвати – відділ контролю за реалізацією арештованого майна. Відділ адміністрування не наділений такими повноваженнями у Департаменті Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, аналіз завдань та функцій даного органу дає можливість говорити про Секретаріат Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України.

Доведено, що структуру Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України необхідно удосконалити, шляхом реформування Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень, шляхом реорганізації його у Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень та за реалізацією арештованого майна. Безпосередньо сам відділ вбачається назвати – відділ контролю за реалізацією арештованого майна та утворення Секретаріату Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України з спеціалізованим статусом.

Ключові слова: держава, державний орган, державна влада, державний примус, апарат держави, примусове виконання судових рішень.

Gaichenko A. THE SYSTEM OF STATE BODIES THAT ENFORCE COURT DECISIONS AND DECISIONS OF OTHER BODIES

This scientific article reveals the system of state bodies that enforce court decisions and decisions of other bodies.

It is noted that the Ministry of Justice of Ukraine organizes the enforcement and control of decisions directly related to its status as the main body in the system of central executive bodies, which ensures the formation and implementation of state policy on the organization of enforcement, its role as an element apparatus of the state in ensuring and implementing human rights and freedoms.

The Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine consists of: the Department for Consideration of Appeals and Organization of Work; management of control over the activities of bodies and persons who carry out enforcement of decisions; decision enforcement department; department of analytical and statistical support and control over the sale of seized property; administration department; legal support department.

The necessity of carrying out the following reorganization transformations in the structure of the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine is argued. The Office for Review of Appeals and Organization of Work of the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine should reorganize and establish the Office for Review of Appeals and Organization of Work should study and respond to appeals of individuals and legal entities, public administration within the competence of the Department of State Executive Service. Department of control over the activities of bodies and persons enforcing decisions and the sale of seized property. The department itself can be called the department for control over the sale of seized property. The Department of Administration is not endowed with such powers in the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine, the analysis of tasks and functions of this body makes it possible to talk about the Secretariat of the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine.

It is proved that the structure of the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine needs to be improved by reforming the Office for Monitoring the Activities of Bodies and Persons Enforcing Decisions, by reorganizing it into the Office for Monitoring the Activities of Bodies and Persons Enforcing Decisions and Implementing seized property. The department itself can be called the department for control over the sale of seized property and the establishment of the Secretariat of the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine with a specialized status.

Key words: state, state body, state power, state coercion, state apparatus, enforcement of court decisions.

Постановка проблеми. Треба відзначити, що сьогодні законодавець намагається вирішувати питання невиконання судових рішень різними способами. Втім, для успішної реалізації державної політики в сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) потрібна ефективна система державних органів, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів.

Метою статті є розкриття системи державних органів, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням змісту визначеного питання були присвячені наукові праці таких вчених: В.Б.Авер'янова, А.М. Колодія, В. В. Копейчикова, С. Л. Лисенкова, В.П.Пастухова, В.О.Суміна, О.Д.Тихомирова, О.В.Зайчука, Н.М.Онщенко, П.М.Рабіновича, О.Ю.Оболєнського, В.С.Нерсисянца, Г.А. Василевича, І. В. Ткача, Л.Р. Наливайко, О.Ф.Скакун, В.В.Кравченко, В. Н. Протасова та ін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для реалізації завдань і функцій, держава як суб'єкт політичної влади з метою управління суспільством створює систему державних органів. Відповідне суб'єктне забезпечення характерне й для сфери примусового виконання рішень.

Законом України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» встановлено систему органів примусового виконання рішень (ст.6):

- 1) Міністерство юстиції України;
- 2) органи державної виконавчої служби, утворені Міністерством юстиції України в установленому

законодавством порядку. Щодо органів Державної виконавчої служби, про які йдеться в ст. 6 вказаного Закону України, то вони вичерпно визначені в п. 3 розділу I Інструкції з організації примусового виконання рішень, затвердженої Наказом Міністерства юстиції України від 02 квітня 2012 р. № 512/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 29 вересня 2016 р. № 2832/5 [1]):

- а) Департамент Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, до якого входить відділ примусового виконання рішень;
- б) управління забезпечення примусового виконання рішень в місті Києві Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України;
- в) відділи примусового виконання рішень в районах міста Києва, управління забезпечення примусового виконання рішень в місті Києві;
- г) управління забезпечення примусового виконання рішень міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України;
- д) відділи примусового виконання рішень управлінь забезпечення примусового виконання рішень;
- е) районні, районні в містах, міські, міськрайонні, міжрайонні відділи державної виконавчої служби відповідних міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України [2].

Відповідно до Інструкції з організації примусового виконання рішень [3], Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, до якого входить відділ примусового виконання рішень, визначений як один з органів державної виконавчої служби. Не можна не зауважити щодо наведеного вище, що у структурі органів примусового виконання рішень замість управління Державної виконавчої служби головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в АРК, областях, містах Києві та Севастополі створено управління забезпечення примусового виконання рішень міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України, правовий статус якого визначено Типовим положенням про управління забезпечення примусового виконання рішень міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України, Типового положення про відділ державної виконавчої служби міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України від 20 квітня 2016 № 1183/5 (зі змінами та доповненнями від 09 грудня 2019) [4].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2019 р. № 870 «Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції» [5] прийнято рішення щодо ліквідації територіальних органів Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві і Севастополі та утворення міжрегіональних територіальних органів Міністерства юстиції України зі статусом юридичної особи публічного права, повноваження яких розповсюджуватиметься на території декількох адміністративно-територіальних одиниць [6].

Таким чином, в системі органів примусового виконання рішень діють:

управління забезпечення примусового виконання рішень міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України;

відділи державної виконавчої служби міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України:

відділ державної виконавчої служби у Західному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Львів), до якого входять Головне територіальне управління юстиції у Волинській області, Головне територіальне управління юстиції у Львівській області, Головне територіальне управління юстиції у Рівненській області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби ;

відділ державної виконавчої служби у Південно-Західному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Івано-Франківськ), до якого входять Головне територіальне управління юстиції у Закарпатській області, Головне територіальне управління юстиції у Івано-Франківській області, Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області, Головне територіальне управління юстиції у Чернівецькій області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби;

відділ державної виконавчої служби у Центрально-Західному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Хмельницький), до якого входять Головне територіальне управління юстиції у Вінницькій області, Головне територіальне управління юстиції у Житомирській області, Головне територіальне управління юстиції у Хмельницькій області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби;

відділ державної виконавчої служби Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ) — відділ державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Київській області, відділ у Головному територіальному управлінні юстиції у м. Києві, відділ у Головному територіальному управлінні юстиції у Черкаській області [5];

відділ державної виконавчої служби у Північно-Східному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Суми), до якого входять Головне територіальне управління юстиції у Полтавській області, Головне територіальне управління юстиції у Сумській області, Головне територіальне управління юстиції у Чернігівській області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби;

відділ державної виконавчої служби у Південно-Східному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Дніпро), до якого входять Головне територіальне управління юстиції у Дніпропетровській області, Головне територіальне управління юстиції у Запорізькій області, Головне територіальне управління юстиції у Кіровоградській області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби [5];

відділ державної виконавчої служби у Південному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Одеса), до якого входять Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці

Крим, Головне територіальне управління юстиції у Миколаївській області, Головне територіальне управління юстиції у Одеській області, Головне територіальне управління юстиції у м. Севастополі, Головне територіальне управління юстиції у Херсонській області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби;

відділ державної виконавчої служби у Східному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Харків), до якого входять Головне територіальне управління юстиції у Донецькій області, Головне територіальне управління юстиції у Луганській області, Головне територіальне управління юстиції у Харківській області, які мають в своїй структурі відділи державної виконавчої служби [5].

Найменшою структурною одиницею органів примусового виконання рішень є відділ державної виконавчої служби міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України, він є органом державної виконавчої служби, який входить до системи органів Міністерства юстиції України, є структурним підрозділом та підпорядковується міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України через відповідні управління забезпечення примусового виконання рішень міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України[7].

Одночасно треба відзначити, що здійснення Міністерством юстиції України організації примусового виконання рішень та контролю за ним напряду пов'язано з його статусом як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань організації примусового виконання рішень, його роллю як елемента апарату держави в забезпеченні та реалізації прав і свобод людини [8, с. 40]. Департамент Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України складається з: управління розгляду звернень та організації роботи; управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень; відділу примусового виконання рішень; відділу аналітично-статистичного забезпечення та контролю за реалізацією арештованого майна; відділу адміністрування; відділу правового забезпечення. Назви та виокремлення окремих підрозділів з передбаченими функціями викликають зауваження. Розглянемо їх.

Управління розгляду звернень та організації роботи Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України є структурним підрозділом Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. До складу Управління входить: відділ розгляду звернень громадян та надання публічної інформації та відділ розгляду запитів і звернень народних депутатів, органів державної влади та юридичних осіб. Основними завданнями Управління є: організація належного розгляду звернень та запитів (у тому числі на отримання публічної інформації) народних депутатів, громадських організацій, органів державної влади, фізичних та юридичних осіб з питань, пов'язаних із діяльністю Управління, структурних підрозділів територіальних органів Міністерства юстиції України, що забезпечують здійснення повноважень у сфері примусового виконання рішень судів та інших органів(посадових осіб); забезпечення належної організації роботи органів державної виконавчої служби щодо своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень у порядку, встановленому законодавством. Досліджуючи завдання даного Управління, хотілось би відмітити про обмеження компетенції щодо розгляду звернень громадян та запитів, що пов'язані із діяльністю Управління та структурних підрозділів територіальних органів. На нашу думку, Управління розгляду звернень та організації роботи повинно вивчати та давати відповіді звернень фізичних і юридичних осіб, публічної адміністрації в межах компетенції Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України.

Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень є структурним підрозділом Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. До складу Управління входить відділ контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень та відділ аналітично-статистичного забезпечення та контролю за реалізацією арештованого майна. Основними завданнями даного управління є: забезпечення контролю за роботою структурних підрозділів міжрегіональних територіальних органів Міністерства юстиції України, що забезпечують здійснення повноважень у сфері примусового виконання рішень, та діяльністю приватних виконавців; Організація ведення обліково-статистичної звітності та узагальнення практики державних та приватних виконавців щодо виконання рішень; забезпечення контролю за реалізацією арештованого державними та приватними виконавцями майна. Щодо даного Управління, хотілось би зауважити, що загальною назвою управління не охоплено повноваження щодо забезпечення та контролю за реалізацією арештованого майна. Відповідно вказаної назви, то весь обсяг функціональних обов'язків Управління, зосереджений лише у відділі контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень. Дану організаційну прогалину, на нашу думку, необхідно усунути і назвати Управління – Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень та за реалізацією арештованого майна. Безпосередньо сам відділ вбачається назвати – відділ контролю за реалізацією арештованого майна.

Відділ примусового виконання рішень є структурним підрозділом Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. Працівниками відділу є державні виконавці, правовий статус та обсяг процесуальних повноважень яких визначений законами України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» та «Про виконавче провадження».

Відділ адміністрування є самостійним структурним підрозділом Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. Необхідно наголосити на спеціальному статусі цього підрозділу. Даний підрозділ підпорядкований безпосередньо директору Департаменту. Основними завданнями підрозділу є: забезпечення реалізації загальних правил документування у Департаменті та організації роботи з документами з моменту їх створення або надходження до Департаменту та до моменту їх передавання на відправлення або до

архіву; організація ведення діловодства та архіву відповідно до встановлених правил; забезпечення контролю за виконанням структурними підрозділами Департаменту положень нормативних актів, які встановлюють загальні правила документування в Міністерстві юстиції. З цього приводу хотілось би відмітити, що назва відділу не відповідає завданням та функціям зазначеного підрозділу. Так як адміністрування - (від лат. *administrare* - управляти) - управлінська діяльність посадових осіб, що має чітко регламентовані функції; уміння практично організувати виконавчо-розпорядчу та виробничу діяльність; стиль управління, за якого діяльність фокусується на процедурах і контролі правильного виконання розпоряджень. У широкому значенні адміністрування - це не тільки професійна діяльність чиновників, а й уся система адміністративних інститутів з достатньо суворою ієрархією, за допомогою якої відповідальність за виконання державних рішень «спускається» зверху вниз. У цьому випадку поняття адміністрування відповідає поняттю адміністративного державного управління, яке визначає особливу соціальну функцію, спрямовану на упорядкування розвитку в інтересах всього суспільства, де державний чиновник виступає соціальним агентом влади. У вузькому значенні адміністрування означає професійну діяльність державних чиновників, спрямовану на виконання рішень керівництва [9]. Тоді як публічне адміністрування (англ. «public management») – це регламентована законами та іншими правовими актами, діяльність публічної адміністрації, спрямована на: прийняття адміністративних рішень; надання адміністративних послуг; здійснення внутрішнього адміністрування суб'єкта публічного адміністрування. У вузькому сенсі публічне адміністрування передбачає взаємодію суб'єктів виконавчої гілкою влади (Кабінет Міністрів та структури, що йому безпосередньо підпорядковані). У широкому сенсі – з усіма трьома гілками влади (законодавчою, виконавчою, судовою) та на різних рівнях прийняття рішень (державний, регіональний, муніципальний) [10; 11, с. 23]. Доповнити вищенаведене можна таким чином: публічне адміністрування стосується реалізації управлінських функцій способами, визначеними в інструкціях, регламентах і процедурах, воно концентрується на впровадженні в життя директив, розпоряджень, наказів тощо [12, с. 14]. На підставі викладеного, вважаємо, що Відділ адміністрування не наділений такими повноваженнями у Департаменті Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, аналіз завдань та функцій даного органу дає можливість говорити про Секретаріат Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України.

Висновок. Підводячи підсумок викладеному, вважаємо, що структуру Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України необхідно удосконалювати, шляхом реформування Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень, шляхом реорганізації його у Управління контролю за діяльністю органів та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень та за реалізацією арештованого майна. Безпосередньо сам відділ вбачається назвати – відділ контролю за реалізацією арештованого майна та утворення Секретаріату Департаменту Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України з спеціалізованим статусом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про внесення змін до деяких наказів Міністерства юстиції України. Наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2016 № 2832/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1302-16>
2. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів. Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII // Відомості Верховної Ради. 2016. № 29. ст. 535.
3. Інструкція з організації примусового виконання рішень. Наказ Міністерства юстиції України від 02 квітня 2012 № 512/5 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12>
4. Типове положення про управління забезпечення примусового виконання рішень міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України від 20 квітня 2016 № 1183/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0617-16>
5. Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції Постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2019 р. № 870 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0617-16>
6. Інформація. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-teritorialnih-organiv-a870>
7. Типове положення про відділ державної виконавчої служби міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України від 20 квітня 2016 № 1183/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0617-16>
8. Сергієнко Н. А. Міністерство юстиції України та органи примусового виконання рішень: до питання правового статусу. *Держава та регіони: Право*. 2019. № 4 (66). С. 34-41.
9. Адміністрування URL: <https://vue.gov.ua/>
10. Заплотинський Б.А., Тупкало В.М. Менеджмент організацій і адміністрування. URL: http://pidruchniki.com/74964/menedzhment/vstup_menedzhment_organizatsiy
11. Заплотинський Б.А., Тупкало В.М. Управління якістю. Конспект лекцій. К.: кафедра менеджменту і бізнес-моделювання ННІМП ДУТ, 2015. 170 с.
12. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / Ю. Г. Кальниш, Т. М. Лозинська, В. І. Тимцуник. Полтава : РВВВ ПДАА, 2015. 280 с.

REFERENCES:

1. Pro vnesennia zmin do deiakykh nakaziv Ministerstva yustytzii Ukrainy. Nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy № 2832/5. [On amendments to some orders of the Ministry of Justice of Ukraine. Order of the Ministry of Justice of Ukraine № 2832/5]. (2016, September 29). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1302-16> [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy Pro orhany ta osib, yaki zdiisniuiut prymusove vykonannia sudovykh rishen i rishen inshykh

orhaniv № 1403-VIII. [Law of Ukraine About bodies and persons who carry out enforcement of court decisions and decisions of other bodies № 1403-VIII]. (2016, June 02). *Vidomosti Verkhovnoi Rady*, 29, 535. [in Ukrainian].

3. Instrukttsiia z orhanizatsii prymusovoho vykonannia rishen. Nakaz Ministerstva yustyttsii Ukrainy № 512/5. [Instruction on the organization of enforcement of decisions. Order of the Ministry of Justice of Ukraine № 512/5]. (2012, April 02). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12> [in Ukrainian].

4. Typove polozhennia pro upravlinnia zabezpechennia prymusovoho vykonannia rishen mizhrehionalnykh upravlin Ministerstva yustyttsii Ukrainy № 1183/5. [Standard Regulations on the Department for Enforcement of Decisions of Interregional Departments of the Ministry of Justice of Ukraine № 1183/5]. (2016, April 20). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0617-16> [in Ukrainian].

5. Deiaki pytannia terytorialnykh orhaniv Ministerstva yustyttsii Postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy № 870. (2019, October 09). [Some issues of territorial bodies of the Ministry of Justice of the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 870]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0617-16> [in Ukrainian].

6. Informatsiia. [Information]. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-teritorialnih-organiv-a870> [in Ukrainian].

7. Typove polozhennia pro viddil derzhavnoi vykonavchoi sluzhby mizhrehionalnykh upravlin Ministerstva yustyttsii Ukrainy № 1183/5. [Standard regulations on the department of the state executive service of interregional departments of the Ministry of Justice of Ukraine № 1183/5]. (2016, April 20). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0617-16> [in Ukrainian].

8. Serhiienko, N. A. (2019). Ministerstvo yustyttsii Ukrainy ta orhany prymusovoho vykonannia rishen: do pytannia pravovoho statusu. [Ministry of Justice of Ukraine and enforcement bodies: to the question of legal status]. *Derzhava ta rehiony: Pravo*, 4 (66), 34-41 [in Ukrainian].

9. Administruvannia. [Administration]. Retrieved from: <https://vue.gov.ua/> [in Ukrainian].

10. Zaplotynskiy, B.A., & Tupkalo, V.M. Menedzhment orhanizatsii i administruvannia. [Management of organizations and administration]. Retrieved from: http://pidruchniki.com/74964/menedzhment/vstup_menedzhment_organizatsiy [in Ukrainian].

11. Zaplotynskiy, B.A., & Tupkalo, V.M. (2015). Upravlinnia yakistiu. Konspekt lekttsii. [Quality management. Lecture notes]. K.: kafedra menedzhmentu i biznes-modeliuvannia NNIMP DUT [in Ukrainian].

12. Kalnysh, Yu. H., & Lozynska, T. M., Tymtsunyk, V. I. (2015). Publichne upravlinnia ta administruvannia : navch. posib. [Public administration and administration: textbook. way]. Poltava: RVVV PDAA [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.12.2019

УДК: 342.95 (477)

Рувін Олександр Григорович,

кандидат юридичних наук,

директор Київського науково-дослідного інституту
судових експертиз Міністерства юстиції України

<https://orcid.org/0000-0003-0162-4686>

САМОВРЯДНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ УСТАНОВ

У статті, спираючись на аналіз норм чинного законодавства України та наукових поглядів вчених, надано характеристику самоврядному контролю за діяльністю судово-експертних установ. Обґрунтовано, що на сьогодні нагальною потребою є вдосконалення нормативно-правового забезпечення самоврядування судово-експертних установ та їх діяльності, зокрема в сфері здійснення контролю. Зокрема представляється доцільним прийняття: по-перше, закону, який би врегулював питання самоврядування судово-експертних установ, визначав суб'єктів такого самоврядування та загальні засади їх діяльності, зокрема і повноваження у сфері здійснення контролю за організаційною, фінансовою, матеріально-технічною, кадрово-дисциплінарною та іншими сферами діяльності судово-експертних установ; по-друге, положення про асоціації та інші об'єднання судових експертів та/або судово-експертних установ, яким доцільно було б визначити їх повноваження в сфері професійної допомоги, контролю, добровільної сертифікації тощо.

Ключові слова: контроль, самоврядний контроль, судово-експертні установи, законодавство.

Ruvyn O. SELF-GOVERNMENT CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF JUDICIAL EXPERT INSTITUTIONS

The article, based on the analysis of the current legislation of Ukraine and the scientific views of scientists, provides a description of self-governing control over the activities of forensic institutions. It is substantiated that today there is an urgent need to improve the regulatory and legal support of self-government of forensic institutions and their activities, in particular in the field of control. It is emphasized that there is an urgent need to improve the legal framework for self-government of forensic institutions and their activities, in particular in the field of control. In particular, it seems appropriate to adopt: first, a law that would regulate the self-government of forensic institutions, define the subjects of such self-government and the general principles of their activities, including powers in the field of control over organizational, financial, logistical, personnel -disciplinary and other areas of activity of forensic